

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2020. gada 30. jūnijā
(OR. en)

9265/20

COAFR 181
MAMA 83
CFSP/PESC 552
CSDP/PSDC 331
DEVGEN 89
SUSTDEV 82
ACP 64
CLIMA 134
ENV 389
COHOM 50
MIGR 60
WTO 113

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsekretariāts

Datums: 2020. gada 30. jūnijs

Saņēmējs: delegācijas

Iepr. dok. Nr.: 8942/1/20 REV 1

Temats: Āfrika

– Padomes secinājumi (2020. gada 30. jūnijs)

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi par Āfriku, kas, izmantojot rakstisko procedūru, pieņemti 2020. gada 30. jūnijā.

Padomes secinājumi par Āfriku

I. Spēcīgāka ES un Āfrikas partnerība

Āfrika un Eiropa ir dabiski partneri, kurus saista vēsture, ģeogrāfija un kultūra. ES un Āfrikas Savienībai (ĀS) ir unikāla partnerība, kuras pamatā ir kopīgas vērtības un kopīga apņemšanās veicināt reģionālo integrāciju un efektīvu multilaterālismu.

Pārticīga, miermīlīga un noturīga Āfrika ir būtisks ES ārpolitikas mērķis. ES ir Āfrikas vadošā partnere tirdzniecības un investīciju, drošības, enerģētikas, zaļās pārkārtošanās, attīstības sadarbības un humānās palīdzības jomā, kā arī Ilgtspējīgas attīstības programmas 2030. gadam īstenošanā. ES ir apņemības pilna stiprināt šīs attiecības ar Āfrikas valstīm un ĀS un veidot spēcīgāku politisko partnerību, kas balstīta uz savstarpējām interesēm un saistībām, savstarpīgumu, kopīgu atbildību un kopīgu rīcību un kas atbilst gan Eiropas, gan Āfrikas vēlmēm. Kopīgais paziņojums "Ceļā uz visaptverošu stratēģiju ar Āfriku" ir lielisks pamats tam, lai sāktu jaunu vērienīgu partnerību ar Āfriku. Nākamais ES un ĀS samits būs izšķirošs brīdis tādas visaptverošas kopīgas stratēģiskas pieejas atjaunošanai, ar kuru šīs vēlmes tiek piepildītas.

ES interesēs nepārprotami ir veidot vēl ciešāku partnerību ar Āfriku šādās jomās:

- multilaterālisms. Gan Āfrikas, gan Eiropas balsis ir ļoti svarīgas uz noteikumiem balstītas starptautiskās kārtības, cilvēktiesību, tiesiskuma un demokrātijas veicināšanā;
- miers, drošība un stabilitāte. Miermīlīgs un noturīgs Āfrikas kontinents arī Eiropai dod tiešu labumu;
- ilgtspējīga un iekļaujoša attīstība. Lai tiktu galā ar tādiem globāliem izaicinājumiem kā, piemēram, klimata pārmaiņas, zaļā pārkārtošanās, vides aizsardzība, bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, globālā veselība un dzimumu līdztiesība, ir jārīkojas nekavējoties un kopā;

- ilgtermiņa ekonomikas izaugsme. Eiropas un Āfrikas savstarpējā tirdzniecība un investīcijas var radīt ilgtermiņīgas darbvietas un izaugsmi abos kontinentos.

Covid-19 pandēmija ir vēl vairāk apliecinājusi vajadzību pēc globālas reakcijas un spēcīgas ES un Āfrikas partnerības. Atveseļošana ir iespēja atjaunot sabiedrības, kas ir labākas, zaļākas un noturīgākas. ES atzinīgi vērtē ĀS ātro reakciju krīzes novēršanā. Saskaņā ar Eiropas komandas ("*Team Europe*") pieeju ES vienotībā pauž solidaritāti Āfrikas partneriem, lai atbalstītu pašreizējos humānās palīdzības pasākumus, tostarp ar ES humānās palīdzības gaisa tilta iniciatīvu, un lai mazinātu sociālekonomisko ietekmi, jo īpaši, atbalstot vismazāk attīstītās valstis un nestabilās valstis. ES sadarbojas ar visiem saviem Āfrikas partneriem, lai stiprinātu Āfrikas sabiedrības veselību, ūdens un sanitārijas sistēmas, sagatavotību un reaģēšanas spējas. Tas cita starpā ietver Āfrikas farmācijas un medicīnas nozares darbības veicināšanu, kā arī sadarbību inovācijas un pētniecības jomā saistībā ar endēmiskām infekcijas slimībām. Ņemot vērā Āfrikas valstu plašo pieredzi pandēmiju izplatības ierobežošanā, zināšanu apmaiņa un sadarbība, tostarp pasaules veselības jautājumos, var dot labumu abām pusēm. ES atbalstīs Covid-19 apkarošanas rīku pieejamības paātrināšanas iniciatīvu ar mērķi nodrošināt testu, ārstēšanas līdzekļu un vakcīnu taisnīgu sadali par pieņemamu cenu, tiklīdz tie kļūst pieejami. Apturēt parāda apkalpošanu – iniciatīva, ko popularizē G7, G20 un Parīzes klubs, ir vēl viens svarīgs pasākums, kas mazinās spiedienu un ļaus ātrāk reaģēt, un visiem dalībniekiem tā būtu ātri jāīsteno. ES arī atkārtoti aicina īstenot koordinētus starptautiskus parāda atvieglošanas centienus.

II. Tālejošas prioritātes

ES augstu vērtē savu ilgtermiņa sadarbību ar Āfrikas partneriem. ES programmu un investīciju pamatā ir dialogs, pārredzamība, uzticamība, kvalitāte, ilgtermiņa un atbildība. Padomei nākamajā ES un Āfrikas partnerības posmā ir šādas prioritātes.

- i) **i) Multilaterālisms un uz noteikumiem balstīta starptautiskā kārtība:** sadarbojoties ES un Āfrikai var būt lielāka ietekme uz globālo programmu. Efektīva multilaterālisma nodrošināšana ar ANO kā centrālo elementu ir viens no ES ārpolitikas stūrakmeņiem. ES mērķis ir padziļināt partnerību ar Āfriku, lai veicinātu, pielāgotu un vajadzības gadījumā reformētu daudzpusējo sistēmu. Šajā nolūkā ES vēlas vēl vairāk pastiprināt sadarbību un koordināciju daudzpusējos forumos ar saviem Āfrikas partneriem. ES atkārtoti apņemas sadarbīties ar Āfriku, lai nodrošinātu visu cilvēktiesību un citu starptautisko juridisko saistību ievērošanu visā pasaulē, un, jo īpaši ar PTO reformu, veicināt atvērtu, uz noteikumiem balstītu daudzpusēju tirdzniecības sistēmu.
- ii) **ii) Demokrātija, laba pārvaldība, tiesiskums, cilvēktiesības, dzimumu līdztiesība un** iekļaujošas un līdzdalīgas sabiedrības ir priekšnosacījumi tam, lai – gan Āfrikā, gan ES – nodrošinātu mieru, stabilitāti un ilgtspējīgu attīstību un lai neviens netiktu atstāts novārtā. ES vēlas pastiprināt dialogu ar Āfriku, lai stiprinātu šīs vērtības un principus. Šajā sakarā ES uzturēs partnerību ar ĀS centienos sekmēt Āfrikas pārvaldības mehānisma attīstību. Būtiska nozīme ir pilsoniskās sabiedrības un jauniešu dalībai ilgtspējīgu, iekļaujošu un miermīlīgu sabiedrību veidošanā. Dzimumu līdztiesība un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšana sievietēm un meitenēm, viņu iespējas pilnībā izmantot visas cilvēktiesības, visu veidu diskriminācijas un atstumtības, kā arī visu veidu seksuālas un ar dzimumu saistītas vardarbības izskaušana un pilnīga un jēgpilna sieviešu un meiteņu līdzdalība ir ļoti būtiska ilgtspējīgai attīstībai, ekonomikas izaugsmei, mieram un drošībai. ES joprojām ir apņēmības pilna veicināt, aizsargāt un īstenot visas cilvēktiesības, pilnībā un efektīvi īstenot Pekinas Rīcības platformu, Starptautiskās konferences par iedzīvotājiem un attīstību (*ICPD*) rīcības programmu un to pārskatīšanas konferenču dokumentus, un šajā sakarā tā joprojām ir apņēmības pilna veicināt seksuālo un reproduktīvo veselību un ar to saistītās tiesības (*SRHR*). Ņemot to vērā, ES vēlreiz apliecinā, ka ir apņēmusies veicināt, aizsargāt un īstenot ikviena indivīda tiesības pašam – bez jebkādas diskriminācijas, piespiešanas un vardarbības – pilnībā pārvaldīt jautājumus, kas saistīti ar viņa seksualitāti un seksuālo un reproduktīvo veselību, un brīvi un atbildīgi lemt par tiem. ES arī uzsver, ka ir jānodrošina vispārēja piekļuve kvalitatīvai un cenas ziņā pieņemamai visaptverošai informācijai par seksuālo un reproduktīvo veselību, izglītībai, tostarp visaptverošai izglītībai par seksualitāti, un veselības aprūpes pakalpojumiem.

iii) **Miers, drošība un stabilitāte:** atzīstot, ka Āfrikai jāuzņemas galvenā atbildība par miera un stabilitātes veicināšanu kontinentā, kas atkārtoti apstiprināts "ieroču apklusināšanas" iniciatīvā, ES palielina atbalstu tādiem Āfrikas centieniem kā Āfrikas miera un drošības sistēma. ĀS un ES saprašanās memorandā par mieru, drošību un pārvaldību ir atkārtoti uzsvērti saikne starp drošību, labu pārvaldību un tiesiskumu, kā arī konfliktu novēršanu un izbeigšanu. ES pievērš īpašu uzmanību cilvēktiesību un starptautisko humanitāro tiesību ievērošanas, tostarp uz principiem balstītas humānās palīdzības piekļuves, veicināšanai un nodrošināšanai. ES atbalsta cilvēktiesībās balstītu integrētu pieeju, kas ietver nestabilitātes pamatcēloņu novēršanu un rīcību visos konflikta posmos. ES turpinās sniegt palīdzību Āfrikas vadītām miera atbalsta operācijām. ES joprojām ir apņēmusies stiprināt Āfrikas partneru spējas, īstenojot sadarbību drošības jomā, tostarp militārajā, krīzes pārvarēšanas, apmācību, aprīkojuma un finansējuma jomā, ievērojot valstu juridiskās un konstitucionālās saistības. ES ir gatava pastiprināt sadarbību ar Āfriku, lai apkarotu terorismu, vardarbīgu ekstrēmismu, noziedzību jūrā un pirātismu, nelikumīgas ieroču un finanšu aktīvu plūsmas, cilvēku tirdzniecību, piespiedu pārvietošanu, kibernoziēdzību un dezinformāciju. ES turpinās kopīgi ar Āfriku padziļināt ANO, ĀS un ES sadarbību. ES atkārtoti apstiprina atbalstu ANO sieviešu, miera un drošības programmai, jaunatnes, miera un drošības programmai un civiliedzīvotāju aizsardzībai un bērnu tiesību aizsardzībai bruņotu konfliktu situācijās. ES atbalsta ANO ģenerālsēkretāra aicinājumu panākt pamieru visā pasaulē.

- iv) Tirdzniecība un investīcijas:** ilgtspējīga un iekļaujoša ekonomikas izaugsme Eiropai un Āfrikai kā kaimiņu kontinentiem ir savstarpēji izdevīga. Covid-19 postošā ietekme uz Āfrikas valstu ekonomiku pastiprina vajadzību pēc ilgtspējīgām investīcijām un tirdzniecības un spēcīgāka privātā sektora. ES ir gatava turpināt atbalstīt Āfrikas kontinenta ekonomikas dažādošanu un rūpniecības pārveidi. Būtu jāveicina savstarpējas investīcijas un Āfrikas iekšējās investīcijas, jo īpaši ražošanas ķēžu strukturēšanā. Ekonomisko partnerattiecību nolīgumi un citi ES tirdzniecības nolīgumi ar Āfrikas partneriem ir līdzekļi, ar kuru starpniecību var panākt savstarpēju ekonomikas izaugsmi. ES atzinīgi vērtē Āfrikas kontinentālās brīvās tirdzniecības zonas (*AfCFTA*) izvēšanu, kam ir potenciāls stimulēt Āfrikas iekšējo tirdzniecību, veicināt ilgtspējīgu izaugsmi un pienācīgu darbvietu izveidi un kas ilgākā laikposmā varētu vainagoties ar visaptverošu starpkontinentu brīvās tirdzniecības nolīgumu. ES atbalsta *AfCFTA* īstenošanu un ir gatava dalīties savās speciālajās zināšanās. Lai stiprinātu ES un Āfrikas ekonomiskās un tirdzniecības attiecības, ir arī jāturpina dialogs par uzņēmējdarbības vidi un investīciju vidi, tostarp vienlīdzīgiem ekonomikas nosacījumiem, normām un standartiem, intelektuālā un rūpnieciskā īpašuma aizsardzību, publisko finanšu pareizu pārvaldību, korupcijas apkarošanu, cīņu pret nelikumīgām finanšu plūsmām, nodokļu apiešanu un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas. Abas puses ir ieinteresētas investēt ilgtspējīgās savienojamības sistēmās, lauksaimniecībā, zivsaimniecībā un mežu apsaimniekošanā. Pastiprināta sadarbība pētniecības un zinātnes un tehnoloģiju un inovācijas jomā būtu obligāts priekšnoteikums visu šo mērķu sasniegšanai.
- v) Investēšana iedzīvotājos:** lai atbalstītu ilgtspējīgu izaugsmi un izmantotu demogrāfisko dividendi, ES turpinās investēt iedzīvotājos un nodrošināt tiem (jo īpaši jauniešiem, sievietēm un meitenēm) pilnvērtīgas iespējas. Tādēļ ir jāpalielina centieni izskaust nabadzību un aizvien lielāko sociālekonomisko nevienlīdzību un stiprināt izturētspēju, jo īpaši visneaizsargātāko iedzīvotāju vidū. Priekšnoteikums jauniešu nākotnes izredžu palielināšanai ir visiem jauniešiem nodrošināta piekļuve iekļaujošai un vienlīdzīgi pieejamai kvalitatīvai izglītībai, tostarp augstākajai izglītībai un arodmācībām, kas atbilst vietējo tirgu vajadzībām. Īpaši būtu jāuzsver jomas, kurās vajadzību ir visvairāk un kurās var būt vislielākā ietekme, jo īpaši vismazāk attīstītajās valstīs un nestabilās situācijās esošās un konfliktos iesaistītās valstīs. ES arī uzsver, ka ir jāpievērš uzmanība atšķirīgām situācijām un konkrētām problēmām valstīs, kas no zema ienākumu līmeņa statusa pāriet uz vidēja ienākumu līmeņa statusu.

- vi) Zaļā pārkārtošanās:** klimata pārmaiņu un vides degradācijas jautājuma risināšanā ir vajadzīga kopīga rīcība. ES un Āfrika ir ļoti svarīgi sabiedrotie attiecībā uz atbalstu Parīzes nolīgumam un tā pilnīgai īstenošanai, vērienīgāku klimatrīcības mērķu veicināšanu un finanšu plūsmu pārvirzīšanu. Lai sasniegtu šo būtisko globālo mērķi, būtu svarīgi uzlabot koordināciju, gatavojoties nākamā gada ANO konferencei par klimata pārmaiņām (*COP-26*). ES ir gatava turpināt atbalstīt to, ka tiek īstenotas īstermiņa un ilgtermiņa stratēģijas emisiju samazināšanas jomā un izstrādāti nacionālie pielāgošanās plāni. Uzlabotai un "zaļai" ES un Āfrikas partnerībai tādās jomās kā tīra atjaunojamo resursu enerģija, energoefektivitāte, ūdens resursu apsaimniekošana, transporta sistēmas un citas zaļās investīcijas ir liela iespēja panākt ekonomikas izaugsmi un radīt darbvietas abos mūsu kontinentos. ES cenšas veidot ciešāku sadarbību ar Āfriku, lai pārvaldītu iekļaujošu un taisnīgu pārkārtošanos, kas orientēta uz klimatneitralitāti un aprites ekonomiku, kā arī dabas resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu. Ņemot vērā īpašos neaizsargātības faktorus un iespējas, ES vēlas sadarbībā ar Āfriku kopīgi izstrādāt inovatīvus risinājumus, lai pievērstos jautājumiem, kas saistīti ar resursu nepietiekamību, bioloģiskās daudzveidības zudumu, pārtuksnešošanos un pielāgošanos klimata pārmaiņām. Kopīgiem spēkiem ES un Āfrika var labāk veicināt okeānu ilgtspējīgu pārvaldību. ES un Āfrika var padziļinātāk pievērsties ar ūdens resursiem saistītām problēmām, veicinot ūdens resursu kā sociālās un ekonomiskās noturības pamatelementa nozīmīgumu, jo īpaši pārtikas un uztura nodrošinājuma kontekstā.
- vii) Digitālā pārveide:** ES vēlas sadarbībā ar Āfriku īstenot redzējumu par kopīgos principos balstītu iekļaujošu digitālo ekonomiku un sabiedrību. ES atbalsta Āfrikas mērķi īstenot digitālo pārveidi un centienus izstrādāt jaunus Āfrikā radītus risinājumus digitālās ekonomikas veicināšanai. ES un Āfrika sadarbībā ar attiecīgajām ieinteresētajām personām no publiskā un privātā sektora, pilsoniskās sabiedrības un akadēmiskajām aprindām var pievērsties kopīgām iespējām un problēmu risināšanai digitālas nākotnes veidošanas procesā. Tas ietver sadarbību tādās jomās kā kibernetika un demokrātiskā integritāte, digitālās plaissas likvidēšana, cīņa pret datu trūkumu, dalība digitālajā tirdzniecībā, digitalizācijas attīstībai veicināšana, digitālo prasmju uzlabošana un cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzība tiešsaistē. ES un Āfrika var arī sadarboties e-pārvaldības risinājumu jomā, lai palīdzētu palielināt pārvaldes pakalpojumu efektivitāti, pārskatatbildību un pieejamību.

- viii) Humānā dimensija:** ES un Āfrikas daudzpusējās ieinteresēto personu partnerības pamatā ir uz cilvēkiem vērsta pieeja, kurā tiek augstu vērtēti ieguvumi, ko sniedz cilvēku savstarpējie kontakti un attiecības ar vietējiem dalībniekiem, un kas nodrošina aktīvu pilsoniskās sabiedrības līdzdalību. Dialoga un labākas starpkultūru savstarpējās izpratnes veicināšanā būtiska nozīme ir diasporām Eiropā un Āfrikā. Papildu iespējas rada arī apmaiņas programmu, studentu un pētnieku mobilitātes, izglītības un zinātnisko partnerību, stipendiju, savienojamības, mērķsadarbības pasākumu izvērsšana un kultūras apmaiņas, starpkultūru dialoga un valodu daudzveidības veicināšana. ES ir apņēmusies apkarot visu veidu rasismu, rasu diskrimināciju, ksenofobiju un ar to saistīto neiecietību gan savā teritorijā, gan ārpus tās robežām.
- ix) Migrācija un mobilitāte** abos kontinentos un starp abiem kontinentiem rada gan iespējas, gan problēmas. Šajā sakarā vajadzīga līdzsvarota, saskaņota un visaptveroša pieeja, kas balstās uz solidaritātes, partnerības un kopīgas atbildības principiem – atbilstoši ES un valstu kompetencēm – un kas paredz starptautisko tiesību, tostarp cilvēktiesību, ievērošanu. Jāveido ciešāka ES un Āfrikas sadarbība, lai novērstu piespiedu pārvietošanas un neatbilstīgas migrācijas pamatcēloņus, uzlabotu aizsardzības spējas reģionā, novērstu neatbilstīgu migrāciju, apkarotu migrantu kontrabandu un cilvēku tirdzniecības tīklus, atvieglotu atpakaļuzņemšanu, atgriešanu un reintegrāciju, nodrošinātu starptautisko aizsardzību un izmantotu likumīgas migrācijas iespējas. Dialogos par migrāciju un mobilitāti kontinentālā, reģionālā un divpusējā līmenī attiecīgā gadījumā arī turpmāk būtu jāpievēršas gan kontinentālajiem, gan starpkontinentālajiem aspektiem. ES uzskata, ka būtu vēl vairāk jāsamazina naudas pārvedumu izmaksas.

III. Virzība uz kopēju stratēģiju, kuras pamatā ir kopīgi mērķi

Nākamie mēneši būs svarīgi ES un Āfrikas turpmāko attiecību veidošanā. Gaidāmās augsta līmeņa starpkontinentu sanāksmes sniedz iespēju kopīgi strādāt, lai atjaunotu partnerību, kas balstīta uz savstarpīgumu, kopīgām interesēm un kopīgām vērtībām. ES un tās Āfrikas partneriem būs jāpanāk saskaņotība ar spēkā esošajiem un turpmākajiem nolīgumiem, tostarp ar Kotonū nolīguma pēctecīgo nolīgumu. Lai nodrošinātu līdzvērtīgu pamatu gaidāmajiem sagatavošanās darbiem, ES atzinīgi vērtētu Āfrikas partneru iniciatīvu, kurā izklāstītas to intereses un vēlmes attiecībā uz turpmāko partnerību. ES cer pastiprināt atklātu un iekļaujošu viedokļu apmaiņu ar abu kontinentu iedzīvotājiem, pilsonisko sabiedrību, diasporu, jauniešiem, privāto sektoru un augstākā līmeņa domnīcām un lēmumu pieņēmējiem. Tā cer uz sadarbību ar Āfrikas iestādēm gan gaidāmajā ĀS un ES ministru sanāsmē, gan citos gadījumos, lai pieņemtu kopējas vērienīgas un konkrētas iniciatīvas, kuru iznākumā ES un ĀS oktobra samits kļūs par atskaites punktu virzībā uz padziļinātu un spēcīgāku partnerību atbilstīgi Eiropas un Āfrikas vēlmēm.
